

Erdélyi Híradó

Szombaton, Augustus' 21-dikén ($\frac{8}{21}$) 1830.

Nagybritannia—Frantziaország—Columbia—Nemzeti Társalkodó 34-dik Szám.

Nagybritannia

A' Király azt rendelte, hogy az ő' Házát illető minden költséget Neki elébe terjesszék, szándékozván saját alattvalóinak példáját mutatni a' költségkímélésnek. — Exmouth Lordot, a' ki most 16 esztendeje, Algieri agyon ágyúzta, a' veres zászló' Admiráljának, Sir Sidney Smithet a' fehér zászlóának, Sir Edward Codrington-t a' fehér zászló Vice-Admiráljává nevezte-ki.

A' virtus-irigylő Morning-Herald, így okoskodik Bolívarról: "A' Bolívar' pájaja, ki az ő' sok bolondságai s hibái ellenére is, legnagyobb embere volt Dél-amerikának, úgy-láttik, véget-ért. Nevettséges, ötet Washingtonnal egybe-hasonlítani, kinek az érdemei, mint status-embernek, nagyobbak voltak, mint még a' katonasága is. Bolívar ellenben, megmutatta, hogy nem statusember. Gyakran megjövendöltük mi az ő' esetét. Mitökéltesen hisszük, hogy Bolívar fejedelemi Hatalomra vágyott, és valamig-tsak látta hogy boldogúlhat; sohasette-le reménységét a' koronáról. — A' Bolívar jó-lelkü mentője ezt feleli: W. Statusember volt, pallérozott nemzet volt, a' legpallérozottabb nemzet és leghatalmasabb Hatalom segítette, 3 sőt 4 nagy argumentum ez, még-sem szabadította-meg

az egész Északamériát a' rabszolgaságból: Bolívar, mind-a' 4 argumentum nélkül szabadította-ki az egész Délamériát (Brasiliát is, mediate) a' despotismus alól, — suum cuique tribue.

Tsudálatos répezet, egybeszerkeztett jövendölés. — A' Sun ezt írja júl. 27-dikén. A' Stokbeurse szorongattással tekint azon időszakra, midőn a' frantzia Kamarák kinyílnak. Rá-bizható magános levelek szerint Párisból, Guittólso Kabinéttanátsban, a' Király és a' Ministerek azt végezték, hogy a' liberalisokat, akarmibe kerüljön, le kelljen taposni (to pot down). Ez, minden ellenmondás nélkül, vakmerő próbatétel, és csak számos hadi erővel végbe-vihető. E' szerint, "izibe fontos esetekről várhatunk tudósítást, tul-a'-tsatornáról."

Júl. 28-dikán vették az első tudósítást Párisból azon hónap' 25-dikei királyi ordonnance-okról. Minden londoni Journal, a' Courier is, a' legelevelebb tünődést mutatták-ki ezen lépés' következéseiről. Mely, azt is mutatja, hogy a' legkissebbik ang. Journalistának is több esze van, mint a' frantzia' egész volt Ministeriumnak volt. A' Consolok 91-re estek 29-dikén.

Frantziaország

Nem volt még baj Párisban, mikor

egy liberalis Journál ilyen Ministériumot követelt össze: "Külső, Mortemart Úr; Igasság, Pasquier vagy Vatismenil; Finantz, Perrier Kasimir; Had, Guillemint; Tengeri, Rigny; Egyház, a' bordeaux-i Érsek; belső, Martignac; Kereskedés, St. Ericq; Köz-tanítás, Royer-Collard. — A' Journál du Commerce ezt mondja: "A' Moniteur semmit-sem szóll a' Bourmont Úr' megérkezéséről Toulonba; azomban, bizonyosnak tartják; Loverdo Úrral érkezett-meg, kinek az osztálja Afrikában áll.

Párisi Journálok, azt írják, hogy Santa Amaro Marquis, rendkívülvaló küldetésben, brasiliai Követ az anglus és frantzia Udvarnál, júl. 26-dikán, Londonba fog utazni. Párisban tartózkodása alatt, gyakran érkezett ő Stuart-Rothsay Lordal és Aponyi Úrral. A' portugalli kivándorlottak egész bizodalommal vannak eme' nehéz alkudozás' kimeneteléről. — Némely Journálok azt beszél-lik, hogy az algieri bagnoba zárt hajókapitány Bruat, midőn a' Frantziák Algier-felé nyomultak, módot talált abban, hogy Bourmont Grófnak írott útatisítasokat küldjön a' város' fekvéséről és megtámodása' módjáról. Nagy dítséretet tett Bourmont Gróf ezen ifjú tengeri-ember' méretségéről.

A' Moniteur, júl. 16-dikán, a' Ministereknek itt következő tudósítását adja-elő, melynek következei a' már esméretes ordonance-ok lettek. —

Sire! A' Fged. ministerei nem vólnának méltók a' Fged' bizodalomára, mely-lyel Fged őket megtiszteli, ha tovább húz-nak-halasztanak fekvésünk' tükörét Fged' elébe terjeszteni, és Fged' nagy böltses-ségének, a' foljó-írások' veszedelmezését kimutatni. — Egy időszakban-sem fordult ez az állás, fontosabb és búsitóbb képpel élő, 15 esztendő' lefoljása alatt.

Ámbár külsőképpen oly' boldog állapot-tal ditsekedhetünk, melynek a' mi' his-tóriánk példáját nem mutathattja; a' fel-fordulásnak jelei és a' fejtelenségnek symptomái, tsaknem minden részében mu-togatják magokat az országnak. Az okok, mellyek azt apránként elő-segítették, hogy a' monarchiai országglás' organismusa gyen-güljön, már ma oda tzeleoznak, hogy az országglásra magára kezeiket rá-tegyék 's megváltoztassák: erköltsi erejétől meg-fosztatván, tsak egy, neki haszontalan vi-askodást foljtat még az országglószeék a' fő-városban és a' tartományokban az össze-beszéllők ellen. Veszedelmes és a' fel-fordulásra alkalmaztatott theoriák, mely-lyeket fenn szóval prédikállanak, terjed-nek-el és nevednek a' népség' minden classissában mind-tsak köz-hitelt találó tünődések háborgattják és gyötrik az el-méket. Mindenfelől zálogot-kívánnak a' jelen-léttől a' jövendő' bátorságára. Egy eleven, tüzes, fáradhatatlan gonosság dol-gozik azon, hogy a' rend' minden al-orsz-lopa alá gödröt ásson, és Frantziaorszá-got azon szerentsétől megfossa, a' mely-lyet Királyainak fejedelmi páltzája alatt bír. Ügyességgel vévén hasznát minden békételességnek a' maga' végtárgyára, és minden gyűlölséget felingerelvén; a' hie-delmetlenségnek és ellenségeskedésnek lel-két táplálja a' népek között a' státus-hata-lom ellen, és iparkodik mindenfelé bé-kételesség' és belső háború' magvát hin-teni. És, a' legújjonan történt esetek, Sire, megbizonyították már, hogy a' politikai indulatosságok, mellyek eddig a' társasá-gnak tsak fentebbi klassisában uralkodnak, kezdenek az alaton ranguk közé be-törni 's a' nép' seregét mozgásba indítani. Megmutatták ezek az esetek azt is, hogy ezek a' massák nem mindég veszedelem nélkül ingereltethetnek, még azokra-néz-ve is, a' kik törekednek azokat tsendes-

ségekkel felébresztetni. A választás le-
foljása alatt gyűjtött számtalan lett-dol-
gok, erőssítik ezen feladásokat (datumo-
kat), és minden bizonnyal újj megráz-
kódásokat jövendőlnének nekünk, ha Fgd-
nek hatalmában nem állana ezen szeren-
tsétlenséget eltávoztatni.

Mindenfelé, ha figyelemmel szemlél-
jük, van szükség a' jó-rendre, erőre és
állandóságra, és, még azok a' mozdula-
sok is, mellyek legellenkezőbbeknek látz-
tának, valóságokban, tsak bizonyosságai
és képei azoknak. Nem lehet tagadni, e-
zek a' peségek, mellyeknek a' legna-
gyobb veszedelem nélkül, nem lehet to-
vább nevededniek, tsaknem kirekesztő-
leg a' sajtószabadság által támodnak és
ébresztetnek-fel. A' választótörvény, szint-
úgy termékeny a' rendtelenségekre, kéts-
ségkívül segített azoknak táplálódásán;
hanem, tagadni kellene a' nyilvánóságot,
ha, nem a' Journálokban akarnók látni a'
romlás' fő-tanyáját, mellynek előkapaszko-
dásai naponként érezhetőbbekké lesznek,
és legfőbb forrásai azon inségeknek, mely-
lyek az országot fenyegetik. A' tapasztalás,
Sire, világosabban szóll mint minden
theoria. Igen is, megvilágosodott fér-
sijak, kiknek btsületekhez semmi gyanú
nem fér, egy szomszéd nemzet' rosszúl
értett példája által, azt gondolhatnák,
hogy a' foljórások' sajtójának a' haszna,
lenyomják a' kár' komponáját, 's azoknak
kitsapongások, ellenkező tsapongások ál-
tal neutralizálódnának (sem egy-sem más-
sá változnának). De, nem úgy volt a' do-
log; a' próba, végszakasztó, és a' kérdés
minden embernek, a' ki szabad lélekkel
ítél, meghatározó.

A' foljórás, valósággal minden időben
tsak műszere volt a' rendtelenségnek és
lázzadásnak, 's annak is kell lennie az ő'
léte szerént. Mely temérdek és nem meg-
vető bizonyosságokat nem lehetne ezen va-

lóság' gyámolítására felhordani! A' foljór-
írások' sajtójának erőszakos és szakadat-
lan munkássága által magyaráztatik-meg
a' mi' belső politikánk' módúelkül sebes
és gyakori változása. Ezen környületek
mellett, lehetetlen volt Frantziaországban
rendes és állandó országlás-systemát ál-
litani-fel, vagy azon valami egybe-füg-
gessel dolgozni. Minden Ministerium 1814-
olta, hajlandóságokhoz - képpest, egy-
mással ellenkező útba indulván, ugyan-
azon nyilaknak voltak tárgyai. — Ez a' mi-
nisteri tudósítás az, mely azt a' gonoszt
szülte a' mellyel Páris és az egész ország,
még most kezd legjobban küszködni. (Ha
mód lesz benne, a' többi részét is u-
tánna fogjuk küldeni; de most, gyerünk
az elevenére a' párisi dolgoknak).

Az aug. 2-dikai Jour. de Francfortban,
ezek a' darabok vannak (a' Moniteurből,
Courier Françaisból és Journal de Com-
merce-ből) júl. 29 és 30-dikáról: "Procla-
matio. Drága Polgártársaim, bátor pajtá-
saim! A' párisi nép' bizodalma, még egy-
szer hív engem a' fegyveres hatalom ve-
zérélsére. Magam' elszánásával és öröm-
mel vettem magamra azon kötelessége-
ket, mellyeket rám bíztak, és éppen úgy,
mint 1789-ben, erősnek érzem magamat,
az én' Párisban egybe-gyűlt tisztelt Kol-
legáim' helybe-hagyása által. Nem adok
én vallás-tételt; esmeretes az én' hajlan-
dóságom. A' párisi nép' magaviselete a'
látogatás' ez' utolsó napjaiban, büszkéb-
bé teszen engem ahhoz, hogy őket ve-
zérlejem. Győzödelmeskedni fog a' sza-
badtság, vagy — együtt veszünk-el. El-
jen a' szabadság! Elljen a' haza! —

La Fayette.

Egyikben e' van: Az, a' ki a' leg-
első 3 színű (veres, fehér, kék) zászlót a'
St. Germain l' Auxerrois tornyokra fel-
ütötte, egy elébbi trombitás a' királyi

gárda Chasseurs-jeinél. Megsebesítettett a' keze.

Ugyanott, egy párisi levél, júl. 30-dikáról: "Két regementet kivén, kik magokat megadtak, nints Párisban egy katona is. Nints ott más fegyveres hatalom, a' nemzeti gárdán kívül, Lafayette Ur' vezérlése alatt. Elfoglalta ez a' Louvre-t és Tuillerie-t, 's tartja-fenn a' rendet. Azt mondják hogy a' Király Lillébe ment (mások azt mondják hogy Chartresben van).

A' Messenger des Chambres szerint, aug. 1-sőjéről, a' Párisban jelenvaló népkövetek által kinevezett ideigvaló ország-ló-Biztosság, Orleans Hgre bízta a' Lieutenant-General du Royaume hivatalát, ki azt fel is vállalta. Botsátott is már ki ezen hivatala alatt egy Hirdetményt. Ideigvaló Ministerekké választottak: Hadminister Gerard General; belső, Duc de Broglie; külső Bigaon; Justice Dupont de l' Eure; finance Louis Baró; General Rigony Admiral; köz-tanítás Guizot.

A' municipal Biztosságnak egy felszóllításában, mellyet Mauguin és Schonen Urak irtak alá, a' régi-hadsereg Tiszteit felidézik, hogy nyomon jelenjenek-meg, kiki az ötlet illető Biróhivatalnál.

A' Temps' Toldalékja, júl. 31-dikén: "X-dik Károly Király, ma-reggel 3 órakor utazott-el St. Cloud-ból (más Journalok azt mondják, Senlis-felé vette útját). Berry Hgné és Bordeaux Hg. (a' sija) a' Király hintójában ültek. A' Dauphin, tsak 5 órakor indult útnak. — A' királyi gárda vissza fordult Párisba. Párisi népkatonaság ment nekik elejkebe eleséggel, mivel' már, kétnap' nem vették-ki rendesen a' részeket. — Orleans Hg. ma-reggel érkezett-meg Párisba. Nemzeti színbe öltözve jelent ő meg a' nép előtt. — Az itt következő Hirdetmény jött-ki Párisban, a' falakra ragasztva:

"Páris lakosai! Frantziaországna most Párisban össze gyűlt Követei, az a' kívánságjokat adták nekem tudtomra, hogy ide a' fővárosba jönnék, hogy itt egy Lieutenant Gen. du Royaume hivatalát viselném. — Nem haboztam, hogy veszedelmes állapotokban részt vegyek, vitézbátorságu népeitek közibe álljak, és minden iparkodásomat oda fordítsam,—hogy titeket a' belső (polgári) háború és fejtelenség' inségeitől védelmezzelek. — Viszsa téresemben Páris' városába, büszkén viseltem én azon dittsőséges színeket, mellyeket ti ismét felvettetek, és a' mellyeket én magam is sok ideig viseltem.

Össze fognak a' Kamarák gyűlni, 's annak módjáról fognak tanáskozni, hogy a' törvények' uralkodását 's a' nemzet' jussait bizouyossá tegyék. A' Chárta valóság lessz ennekutánna.

Orleans Lajos, Filep.

A' Moniteurben júl. 30-dikán, ez a' Hirdetmény van: "Frantzia Katonák! Parantsoljuk minden katonaságnak, a' királyi gardának valamint a' rendesnek, hogy kétszer 24 óra alatt, a' Vaugirardban felállított táborba gyűljenek. — Betsületünk' szavát adjuk, hogy semmi bajotok nem lessz, és hogy minden katonával úgy fog-nak bánni, mint barátal és testvérral, és elvárván parantsolatunkat, eleséget és szállást kapnak. A' Fő-Gen. Gerard helylyett, Gen. en second Pajol."

A' Moniteur, júl. 31-dikén, ezen fennírás alatt: "Municipalis Biztosság" ezt írja: Páris, júl. 30. 1850. A' szabadság' dolga örökre győzödelmeskedett; a' párisi polgárok, ismét megvették azt az ő' bátorságok által, valamint azt, az ő' aty-tyaik most 41 esztendeje felállították. A' tegnapi szép tettet lehetetlen most bőven elő-adni. Egy igen tüzes megtámodás után, a' Tuilerie a' polgárok' kezébe esett; nem rabolták azt ki. A' Louvre, a' bi-

rák palotái, kaszárnyák, az egész város el van foglalva a' nemzeti gárda által; a' 5-színű zászló minden épületen lobog.

A' Journal du Commerce ezt mondja: "A' versaillesi lakosok fegyvert-fogtak; a' katonaságot a' Kaszárnyákba zárták, kik békés hajlandóságot mutatnak. — A' Journálokban elő-forduló apró tzedulák-ból elterjedt hír, júl. 31-dikéről, hihető, csak költemény, hogy mintha a' Király a' mondott napon kibotsátott ordonnance által Orleans Hget. megfosztotta volna a' törvények' védelmétől (kitsapta proscríbalta volna).

A' Messenger, a' mi' magyar Híradónk' 15-dik számjabeli tudósításához, az itt következő kinn felejtett Tóldalékot teszi aug. 1-sőjén: "Az első ágyúlövés, júl. 28-dikán, 12-dfél óra-tájban esett, a' St. Denis-i kapu' erányában. Az ágyúzás szakadatlanúl tartott 1 óra-tájig, midőn a' város' minden része, a' nagy ágyúk' gyakori bokros lövésekre, megrémült; egy rendes tsatának a' kezdete volt ez a' Greve-piatzon, midőn a' katonaság 6 ágyúval segítettett, mellyeknek ropogások, a' szünteleni musketon-tüzeléssel egyesülve, 4 óra-tájig tartott, midőn a' nép hátrálásra kényszerítettett. Halljuk, hogy akkor, valami 200 ifjú ember, egynehány nemzeti gárda' segedelmével, elfoglalta a' város' házát (melynek a' homloka a' Gréve-piatznak egy részét teszi) és most már, annak az ablakaiból lövöldöztek a' királyi gárdákra, kik egy terhes viaskodás után, melyben, a' mint mondják, sokan meghóltak, végre, a' megtámadókat ismét kikergették. De a' viadal, valami 20 minutummal azután, a' hajóterhelőnél (kai) a' Louvre' oldalánál, és azon homloka előtt ezen palotának, mely a' St. Germain l' Auxerrois templomával szemben van, a' legnagyobb dühösséggel ismét újjra kezdődött. — Itt követ-

kezik már az, a' mit az elébbi számbalatt elő-adtunk, a' Louvre' megtámadása.

Straszburbban esett hírdetmények: "I) Alsó rajnai Préfectura. Mi, Statustanáts Alsó-Rajnai Departement' Prefectura. Látván ezen város nagy számu előkelő polgárjainak hozzánk útasított kívánságát, melynek szándéka az, hogy a' nemzeti gárda ismét rendbe-szedődjön, mely azon terhes környületeken épül, mellyekben mi mostanában vagyunk, és annak szükséges-voltaért, hogy mindent, a' jó rend' és köz-tsendesség' fenn-tartására munkába indítsunk, még az attólvaló tartásra-nézve is, hogy a' mostani gyenge véde ezen városnak, a' történetek miatt, s határszélen fekvésére-nézve, tsaknem egészen szükséges volna a' vár' szolgáltatjára, a' nélkül hogy a' belső bátorság-eszközök megkevesebbítettessenek, azt végeztük, a' mi itt következik: 1. Tzikkej A' Straszburgi nemzeti Gárda azon módon és a' törvény által parantsolt formán ismét felállítatik; — 2. Tz. A' sürgetőségre nézve, fel kell mindjárt állítani 4 kompániát, hogy a' katonai Felsősséggel-egygyet-értőleg szolgálatot'tehessen; — 3. Tz. Egy Biztosság a' straszburgi polgárság közül választva, fog kineveztetni, hogy a' municipalis Felsőbbséggel, a' nemzeti Garda' tőrökét meghatározzák, és azt kiegészítsék. Ezen Biztosság rendelkezésére hagyatik egy nagy szoba (szála), mely a' bíróságnál fog egybe-gyűlni, hogy ennek a' munkának fekdjön, s a' rendbeszedést velünk közölje. A' Statustanátsos Prefectus,

Esmangari."

II. Ötödik Katona-Osztáj. — Napi parantsolat. A' nyomos környületekre-nézve, mellyekben vagyunk, s tekintvén a' straszburgi vár' közel-sektét a' határszélhez, s megfontolván, hogy ezen vár' megtartására elő-vigyázzattal lenni, fontos, a' Gen. Helytartó, az Osztáj' Commandánsa,

parantsolja, hogy a' vár nyomon felfegyverkeztesék és óltalom-állapotba tésésék, sat. Főszállás, Straszburg, aug. 1. 1830. A' Gen. Helytartó, az 5-dik katona-osztáj' Comm. Castex vicomte. Az osztáj' etat-major' Obestere Ricard.

Nancy-ban is állítják-fél a' nemzeti gárdát; különös, hogy itt, minden konstitúziós-fél tagja annak. — Méztben is felállították már a' nemz. gárdát, és a' vár-véd, elegyedett azzal. A' Püspök elment Nancy-ból. A' konstitúziós Népkövetek, ma, aug. 1-sőjén indulnak innen estéli 8 óraker, Párisba.

Strasburghban, aug. 2-dikán, az itt következő, hivatali tudósításokat ragasztották a' falakra: "A' telegraph által. Páris, júl. 31. esteli 8 óraker. A' Hadminister, az 5-dik katonaosztáj' Fővezérének: "Szakasszon félbe az úr mindjárt minden katonai mozdulásokat, ha talán parantsolták volna azt valahonnan. A' revolutiónak vége van Párisban. Orleans Hg. éppen most neveztetett-ki az ország' Gen. Helytartójának. Tésesse-fél az Úr a' 3-szinü kokárde-t. Minden katonaság egyesült a' pólárokkal. Páris egy-akarattal az országlásmód' eredetírása (Charta) fenn-tartása mellett marad. Lekötelezem az Urat ezen Izenet' végre-hajtásáról számot-adni. Páris, hasonló most egy körül sántzolt táborhoz, el van az, akadályokkal zárva, és 100 ezer ember legde-rekabb katona nem tudna abba betörni. Jelentse-be az Úr nekem ezen Izenet' vételét a' telegraph által. — Gerard Gróf Hadminister.

Más telegráphi tudósítás Párisból, aug. 1-sőjéről, esteli 8 óraker. A' belső Minister az alsó-rajnai Prefectushoz: — Parantsolom uraságodnak az Ur' szeméjjes feleletje alatt, nyomon és pompáson kihirdetni, a' mi itt következik: "Orleans Hg. kikiáltatott, mint Ország' Gen. Hely-

tartója. A' Király elment St. Cloud-ból, s elbatsátotta udvari népét. A' Népkövetek Párisba hívatatnak. — A' telegraph' Directora C. Vergé.

Az ország' Gen. Helytartójának, Monseigneur Orleans Hertzegnek, a' Törvényszerző Kamarák kinyitlásánál aug. 3-dikán tartott beszéde im' itt következik:

Pair és Népkövet Urak! — Páris az ő' nyugodalmában, a' Chartának és törvényeknek siralmas megsértése által meghaborítottván, héroshoz illő bátorsággal védelmezte magát! Ezen véres hartz' közepette, nem vólt már a' társasági rend' kezességei között egy is többé. A' szeméjjes, a' tulajdon, a' jussok, minden, a' mi-tsak embereknek és polgároknak betses, a' legnagyobb veszedelemben forgott. — Semmi köz-hatalom nem lévén, polgártársaim' óhajtása hozzám foljamosdott, méltónak ítélték őket engem, hogy velek a' haza' bódoltságán dolgozzak: felidéztek engem az ország' Gen. helytartói hivatala' viselésére.

Az ő' dolgok' igazságosnak, veszedelemben-forgások felszámálhatatlannak, a' szükségesség hatalmasnak, kötelességem szentnek láttzott nekem. Siettem ezen vitéz népnek közibe, familiám által kísértetve és azon szint viselve, mely, másodszor, a' diadalmat és szabadságot jelentette minállunk. Siettem én ide, erőssen meghatározván hogy magamat, mindennek, a' mit a' környületek azon fekvésben, a' melybe azok engem helyeztettek, töllem kívánhatnak, szenteljem, hogy a' törvények' uralkodása ismét lábra kaphasson, a' fenyegetett szabadság megmentessék, és oly' veszedelmes gonosz' visszafordulása lehetetlenné tésessen, ama' Charta' hatalmát örökre bizonyossá tévén, melynek a' tsata' közepette segítségül hívott neve, a' győzödelem után is segedelműl hívatatott.

Ezen nemes feladás' teljesítésére, kötelessége a' Kamaráknak engem vezetni. Minden jussoknak tartós kezesség alatt kell lenniük, azoknak teljes és szabad hasznok-vételére szükséges minden intézeteknek azokhoz megkívántató kibontakozásoknak meg kell lenniük. Szívből és meggyőződésből szabad országolás' gyökérintelméhez ragaszkodva, előre béveszem én annak minden következéseit. Úgy gondolom, már e' mai nap' a' nemzeti garda' rendbe-szedésére, a' Jury' hasznavételére a' sajtóval-vissza-élésben, a' departementi és municipalis kormányozás' formálására, és mindenek felett, a' Chartának ama' 14-dik tzikkejére hajtsam figyelmeteket, melyet gyűlöletesen magyaráztak-el.

Ezen értelmekkel, nyitom én ki Uraim ezt az Ülést.

Fájlalom az elmúltakat, sajnálom a' szerentsétlenséget, melyet örömmel szerettem volna meggátolni, de a' főváros és minden frantzia városok ezen felemelkedésében, látván egy, minden kitsapongástól üres ellent-állás után, tsudállatos sebességgel ismét feléledő rendet, — igazságos nemzeti büszkeség ihleti szívemet, és a' haza' jóvendőjére bizodalommal tekintek. Igen is Uraim, az a' Frantziaország, mely nekünk annyira betses, szerentsés és szabad fog lenni: meg fogja az Európának mutatni, hogy egyes-egyedül saját belső jóllétén foglalatoskodik, a' békességet szintűgy szereti mint a' szabadságot, és tsak szerentsét's tsendességet akar szomszédjainak.

Tisztelet minden jussoknak, gondoskodás mindenek' haszonérdekléseinek, egyenesség az országolásban, ezek a' legjobb eszközök a' felekezetek' lefegyverkeztetésére, és a' szívekbe azt a' bizodalmat, az intézetekbe azt az állandóságot vissza-hozni, melyek a' népek' szerentséjének és a'

Státusok' erejének legbizonyosabb zálogai, Pair Urak és Népkövet Urak! Mihelyt a' Kamarák megállapítottak; mindjárt tudokra adom én Uraságtoknak a' X-dik Károly Király ÖFge' lemondása' eredetírását: ugyanezen Acta által teszenle ö-királyi Magassága, Frantziaországi Antal Lajos, Dauphin, szintűgy, saját jussairól. Ezt az eredetírást, tegnapp', aug. 2-dikán, esteli 11 órakor adták nekem által. Parantsolom, hogy azt hólnap' a' Pairkamara levéltárjába tegyétek-le, 's kiadatom azt, a' Moniteur hivatali részében.

A' Journal de Debats, augusztus' 3-dikán jelenti Párisból, aug. 2-dikáról: "Ma úgymond, Párisba jött Laroche Jaquelein Marquis, Frantziaország' Pairje, X-dik Károly' nevében, hogy neki és familiájának kísérőt kívánjon. Öt Biztost rendeltek e'-végre ki, hogy ötet útázásában a' határszélig bátorságosan kísérjék. A' Biztosok ezek: Mortier Marsal és Coigny Duc Frantziaországi Pairak, Jaqueminot Obester, de Schonen Népkövet, és Odillon Barrot, a' municipal-biztosság' tagja, Párisban. Más két Journal is ugyanezt írja.

Columbia

A' columbiai új Constitutio fontosabb tzikkejei ezek: "A' katholika Hítvallás az uralkodó, és semmi más istentiszteletet nem fognak megszenvedni. — Minden columbiai egyforma a' törvény előtt, tehetségre és születésre nem ügyelvén. Semmi hivatal, megtiszteltetés vagy megkülömböztetés nem örökség. Minden embernek egyforma jussa van a' választáshoz és választatáshoz, ha póljár és alkalmas a' hivatalra; 1840-től-fogva, senki-se bír póljárri jussal, a' ki olvasni es írni nem tud. A' részegeseket megfosztják a' póljárri jusstól. Minden egyházmegye össze-gyűl 4 esztendőben egyszer, hogy választókat válasszanak. A' szózatolóknak az egyházi-

megyében kell lakniok és polgár jussal bírni. A választó-Uraknak földet kell bírni; mely legalább 1500 piastert ér, vagy földbírás által 200 piaster esztendei jövedelmének kell lenni, vagy pedig 300 piasternek, mestersége vagy életmódja által, vagy végre, 400 piaster fizetése legyen esztendőnként. A választó Urak öszsze gyűlnek az őket illető tartományokban, és szózatolnak az Elölülő, Vice-Elölülő 'Senatorok' és Képviselők' választásában; de a választó Collegiumoknak nem szabad magaviselet-parantsolatot adniok a 'Senátoroknak' és Képviselőknek. Minden esztendőben, febr. 2-dikán, öszsze gyűl a 'Congress', tanátskozik 90 nap, és szükség' esetében, meghosszabbíthatja az Ülést 30 nappal. A 'Congress' tehetségei, állanak ezekből: a 'köz-költség' adó' és más adomány megállapítása, költsön-vevés' megkötése, a 'földi és tengeri erő' esztendőnkénti meghatározása, hadizenetek 'sat. Az Elölülő elvetheti a 'Congress' végzéseit; de ezen esetben, 10 nap helyett, 15 nap' tartja magánál a végzéseket azoknak megfontolása-végelt. Egyéberánt, az Elölülő, igen hasonló szerkezettel van a 'Congresshez', ahhoz, a 'mint az észak-amerikai, az Egy. Státusokéhoz. A 'Senatoroknak' 40 esztendősnöknek kell lenniök, legalább, 8000 piaster bétű földet bírniök, vagy 1000 piaster jövedelmeknek kell lenni fekvő jószágjaikból, vagy pedig 1500-nak valamiféle életmódjokból, mesterségből 'sat. Nyóltz esztendőre választják azokat, de úgy, hogy minden 2 esztendőben megváltozik negyedrészre, és újjakkal tserélik azokat fel. Mind-egyik tartomány küld egy Senatort — A' népköveteket 40,000 lélekre választanak egyget, és ha a' maradvány 20,000-et teszen, ezért is egyget. Ezeknek 4000 piastert érő földjöknek kell lenni, vagy az esztendei jövedelmek 500 piaster, fekvő

jószágból, vagy 800 piaster, hivatalból vagy más keresetmódból. Négy esztendeig szolgálnak ezek; azon feltétellel, hogy 2 esztendőnként, megújjíttatik fele. A' népkövetnek, legalább 30 esztendősnök kell lennie. Fő-jussok ezeknek, hogy saját ösztönöztetéseskből, vagy ha ára valamelyik polgár ad okot, bevádolhassák az Elölülőt azon esetben, ha ez felségárulásba keveredik, a' 87-dik tzikkej szerént, azaz, ha Columbia' szabadsága és függetlensége ellen öszse-esküdött, vagy versengést szerzett a' köztársaság' országlásmódja' vagy behozott kormányozás' eltörlésére, vagy ha törvények' és végzések' helybe-hagyását megtagadja, mellyeket a' 'Congress helybe-hagy, és midőn már a' végrehajtó hatalomtól vissza-jöttek, mind-a'-két Házban $\frac{2}{3}$ szózattal helybehagyattak. A' 'Ministerek, státustanátsosok, Gen. Prokátor és a' legfelső törvényszék' tagjai ellen is panaszt tehet, a' rossz kormányozás miatt, a' 'népkövetek' 'congressse. Az-Elölülőnek és Al-Elölülőnek columbiai születésnek, legalább 40 esztendősnök, és 6 esztendő-ólta, a' köztársaságban lakónak kell lennie: 8 esztendeig szolgálnak, 'sazután, sohase választathatnak többé, 's több efféle; mellyeknek itt nem jut hely.

Pótlás

A' londoni Journálok jul. 28- és 19-kén többnyire csak a' frantzia 25-dikei ordonnance-okkal bajlódnak és egy értelemmel kárhoztattják azokat, már akkor, mikor még a' következéseiről semmit-se tudtak. A' Times mindenek felett, az itt következő kemény-heszédekkel végzi szavát: "Midőn mi a' Párisból megérkezett boldogtalan eredetírásokat nyomtattjuk, egyebet nem tehetünk annál, hogy a' Publicum figyelmét, két zabolatlan és despota ordonnance-okra igazítjuk, mellyeket X-dik Károly, és minden minister is alá írt. Ha a' Frantziák magokat ezen Végzéseknek alája vetik: úgy, megérdemlik ők az 6' sorsokat." A' frantzia korona' tanátsadoi nem várhatnak ez-
 úttal tőlünk segedelmet.